

Regeringskansliet

Remiss av promemorian: En förbättrad förpackningsinsamling – nya roller för kommuner och producenter

Sammanfattning

- ❖ Umeå kommun välkomnar förslaget att kommunerna får ansvaret för insamlingen av förpackningar och att denna insamling ska ske fastighetsnära för de vanligast förekommande förpackningarna (plast, papper, glas och metall). Kommunen kan då samordna insamlingen av rest- och matavfall med insamlingen av förpackningar.
- ❖ Umeå kommun anser att det är viktigt att producenterna och producentansvarsorganisationerna tar fullt finansiellt ansvar för insamling och behandling av avfallet. Det saknas uppgifter om hur kostnadsersättning till kommunerna för etablering och drift av omlastningsplatser ska ske.
- ❖ Umeå kommun är positiv till förtydligandet kring kravet på utsortering av förpackningsmaterial vid matserveringar. Den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till förpackningen särskiljs från innehållet.
- ❖ Umeå kommun ser att det kan vara problematiskt med att hitta ytor för nya anläggningar där sorterat avfall ska lämnas i det offentliga rummet. Det är viktigt att säkerställa en kostnadstäckning för dessa anläggningar då det kommer att innebära merarbete. Det är även mycket viktigt att det tas fram en reglering som ger grund för att tillgodose avfallsutrymmen för källsortering i befintliga fastigheter.

Avfallssortering på allmänna platser

Umeå kommun ser att det kan vara problematiskt med att hitta ytor för nya anläggningar då det är ännu inte klart vilka fraktioner som skall sorteras och hur stor yta varje anläggning kräver. Det är viktigt att

säkerställa en kostnadstäckning för dessa anläggningar då det kommer att innebära merarbete.

Miljötillsyn och dispens

Umeå kommun anser att konsekvenserna för den kommunala miljötillsynen inte har utvecklats på ett tydligt sätt i promemorian.

Enligt förslaget införs det en möjlighet för miljö- och hälsoskyddsnämnden att i det enskilda fallet ge dispens från kravet på att skilja en förpackning som innehåller avfall från dess innehåll. Dispensmöjligheten bör begränsas till den som producerar avfall i yrkesmässig verksamhet. Då detta blir en ny ärendetyp att handlägga så är det viktigt att det förtydligas vilka kriterier som ska uppfyllas för att dispens ska kunna lämnas.

Kommunens ansvar

Umeå kommun anser att det är bra att kommunerna får ansvaret för insamlingen av förpackningar och att denna insamling ska ske fastighetsnära för de vanligast förekommande förpackningarna (plast, papper, glas och metall). Kommunen kan då samordna insamlingen av rest- och matavfall med insamlingen av förpackningar.

Det är mycket viktigt att det tas fram en reglering som ger grund för att tillgodose avfallsutrymmen för källsortering i befintliga fastigheter.

Producentansvar

Ett producentansvar ska innebära att producenterna ska ta helhetsansvar för sina förpackningar som de sätter på marknaden. Det är helt rätt att producenterna ska ansvara ekonomiskt för insamling och behandling av dessa förpackningar. Det bör även ställas krav på producenterna att tillverka förpackningar med hög kvalité så att nya återvinningsbara produkter kan tillverkas så att "downcycling" kan undvikas. I stället för en linjär återvinning måste det eftersträvas en cirkulär återvinning.

Umeå kommun anser att det är viktigt att producenterna och producentansvarsorganisationerna tar fullt finansiellt ansvar för insamling och behandling av avfallet. Operativa och finansiella ansvaret finns i EU-direktivet men saknas i förordningstexten. Det saknas uppgifter om hur kostnadsersättning till kommunerna för etablering och drift av omlastningsplatser ska ske.

Naturvårdsverkets ansvar

Umeå kommun är positiv till att Naturvårdsverket ska ta ansvar för den löpande dialogen mellan alla aktörer som deltar i genomförandet av det nya systemet för producentansvaret.

Utsortering av matavfall

Umeå kommun är positiv till förtydligandet kring kravet på utsortering av förpackningsmaterial vid matserveringar. Den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till förpackningen särskiljs från innehållet. Det blir en utmaning som förhoppningsvis resulterar i förändrade inköp, hantering av varor som är nära utgående datum eller svårsålda av annan anledning.

Omlastningsplatser och mottagningsplatser

Att återvinningsstationer avvecklas och att det i stället tillskapas så kallade lättillgängliga insamlingsplatser för skrymmande sällanföropackningar och övriga materialslag kommer inte att eliminera dagens problematik med nedskräpning. Men en viss minskning förväntas åtminstone.

Problem med buller förväntas minska vid de lättillgängliga insamlingsplatserna då de kommer att hantera förpackningar i betydligt mindre volymer. Till viss del skulle det kunna innebära att bullret (huvudsak från glasförpackningar) flyttas närmare bostadsfastigheterna men det har inte framkommit problem med detta i de fall där fastighetsnära insamling redan införts.

Uppförande av omlastningsplatser i varje kommun kan bli mycket kostnadskrävande. Det behövs en större frihetsgrad för kommuner i samråd med producenterna ta fram lämpliga omlastningsplatser utifrån logistik och volymer av förpackningar som samlas in. Även ur kvalitetssynpunkt på materialet som ska lagras kan krav behöva ställas på utformning (tex nederbördsskydd, nedskräpning) av omlastningsplatsen. Det saknas en konsekvensanalys om rimlighet att anordna detta i respektive kommun, vad detta innebär avseende minikrav på omlastning och ekonomisk kostnadsberäkning att anordna detta.

Den största producentansvarsorganisationen ska ordna med minst en mottagningsplats i varje kommun för insamling från övriga verksamheter, det är anmärkningsvärt att man inte ser ett behov av ökad service till verksamheter som har samma ansvar att säkerställa att förpackningar sorteras och inte hamnar i restavfallet eller i hushållens system för insamling av förpackningar. Det finns en stor risk att ambitionerna med förslaget inte uppfylls.

Andra utredningar

Utredningen Äga avfallet och Naturvårdsverkets redovisning om implementering av artikel 22 om bioavfall är sådana som också berör likvärdiga områden och inte minst begreppet kommunalt avfall samt avfall med kommunalt ansvar. Det är viktigt att det säkerställs att besluten inte strider mot varandra och skapar svårigheter för kommunerna att kunna verkställa olika ansvar.

Hans Lindberg (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Margaretha Alfredsson
Stadsdirektör